

KARTA MODUŁU ZAJĘĆ/SYLABUS Wydział Nauk o Zdrowiu UMB dotyczy cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akad. 2022/2023		
Kierunek studiów	Położnictwo	
Profil studiów	☐ ogólnoakademicki ☒ praktyczny	
Nazwa jednostki organizacyjnej realizującej moduł zajęć	Zakład Położnictwa, Ginekologii i Opieki Położniczo-Ginekologicznej (jednostka zaliczająca moduł zajęć – I rok) Zakład Ginekologii i Położnictwa Praktycznego (jednostka zaliczająca moduł zajęć – II i III rok)	
Osoba(y) prowadząca(e)	dr Bożena-Kulesza Brończyk, dr Krystyna Piekut, dr Marta K. Rupińska, dr Marta Zahor (Zakład Położnictwa, Ginekologii i Opieki Położniczo-Ginekologicznej); dr n. o zdr. Dorota I. Piechocka, dr n. o zdr. Karolina Lisowska, dr Anna Sienkiewicz, mgr Joanna Boratyńska (Zakład Ginekologii i Położnictwa Praktycznego)	
Poziom studiów	I stopnia (licencjackie) ☒ II stopnia (magisterskie) ☐ jednolite magisterskie ☐	
Forma studiów	stacjonarne ☒ niestacjonarne ☐	
Rok studiów	I ☒ II ☒ III ☒ IV ☐ V ☐	Semestr studiów: 1 ☒ 2 ☒ 3 ☒ 4 ☒ 5 ☒ 6 ☒ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐
Nazwa modułu zajęć	Techniki położnicze i prowadzenie porodu	
Język wykładowy	polski ☒ angielski ☐	
Miejsce realizacji:	zajęć praktycznych	Sala Porodowa – Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Białymstoku
	praktyk zawodowych	Sala Porodowa – Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Białymstoku oraz inne placówki spełniające kryteria doboru placówki do realizacji praktyk zawodowych
Opis zajęć:	Założenia i cel zajęć:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z teoretycznymi podstawami prowadzenia porodu i opieki nad rodzącą, noworodkiem i położnicą na Sali Porodowej oraz z różnymi technikami położniczymi. 2. Przygotowanie do sprawowania kompleksowej opieki położniczej podczas porodu prawidłowego i nieprawidłowego. 3. Kształtowanie umiejętności prowadzenia porodu prawidłowego i wykonywania różnych technik położniczych. 4. Przygotowanie do sprawowania kompleksowej opieki okołoporodowej z uwzględnieniem aktualnych wytycznych WHO, ICM, FIGO. 5. Uzyskanie wiedzy na temat zasad opieki perinatalnej w Polsce i prowadzenia porodu wg najnowszych wytycznych. 6. Nabycie wiedzy i umiejętności badania i monitorowania stanu matki i płodu podczas porodu. 7. Umiejętność oceny usytuowania płodu w macicy i sytuacji położniczej. <p>Przygotowanie teoretyczne i praktyczne studentki położnictwa do sprawowania opieki nad rodzącą zgodnie z najnowszymi standardami opieki okołoporodowej. Zapoznanie z okołoporodowymi sytuacjami podwyższonego ryzyka, stanami bezpośredniego zagrożenia życia matki i dziecka oraz procedurami właściwymi do zastosowania w poszczególnych przypadkach. Uświadomienie studentkom odpowiedzialności wynikającej z pełnienia zawodu położnej.</p>
	Metody kształcenia:	Wykład multimedialny, ćwiczenia na fantomach, ćwiczenia z użyciem narzędzi, pogadanka, pokaz praktyczny, zajęcia praktyczne pod nadzorem nauczyciela akademickiego, mapa myśli - sposób obrazowania zależności treściowych podczas wykładu, metoda Cornella - system notowania do syntezy materiału dydaktycznego, pytania sokratejskie.

Symbol i numer przedmiotowego efektu uczenia się	Efekt uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się:	
			Formujące*	Podsumowujące**
WIEDZA				
W1	Zna i rozumie zasady opieki położniczej podczas porodu fizjologicznego, porodu przedwczesnego i porodu patologicznego oraz zasady prowadzenia i przyjmowania porodu w warunkach pozaszpitalnych.	D.W1	Bieżąca informacja zwrotna, wejściówki na Ćwiczeniach, obserwacja pracy studenta	Test dopasowania, egzamin pisemny
W2	Zna i rozumie mechanizmy porodów w położeniu podłużnym główkowym, w ułożeniach odgięciowych, przy nieprawidłowym ułożeniu główki (asynklityzm przedni i tylny), w położeniach miednicowych, przy nieprawidłowej budowie miednicy kostnej i porodów bliźniaczych.	D.W2	Bieżąca informacja zwrotna, wejściówki na Ćwiczeniach, obserwacja pracy studenta	Test dopasowania, egzamin pisemny
W3	Zna i rozumie nefarmakologiczne i farmakologiczne metody indukcji i stymulacji czynności skurczowej.	D.W3	Bieżąca informacja zwrotna, wejściówki na Ćwiczeniach, obserwacja pracy studenta	Test dopasowania, egzamin pisemny
W4	Zna i rozumie zadania położnej podczas porodu o nieprawidłowym przebiegu i porodu zabiegowego.	D.W4	Bieżąca informacja zwrotna, wejściówki na Ćwiczeniach, obserwacja pracy studenta	Test dopasowania, egzamin pisemny
W5	Zna i rozumie zasady postępowania w sytuacjach nagłych w opiece okołoporodowej (krwotoki położnicze, dystocja barkowa, wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu).	D.W5	Bieżąca informacja zwrotna, wejściówki na Ćwiczeniach, obserwacja pracy studenta	Test dopasowania, egzamin pisemny
W6	Zna i rozumie zasady psychoprofilaktyki porodu, ze szczególnym uwzględnieniem metod łagodzenia bólu porodowego.	D.W6	Bieżąca informacja zwrotna, wejściówki na Ćwiczeniach, obserwacja pracy studenta	Test dopasowania, egzamin pisemny
W7	Zna i rozumie standardy prowadzenia porodu przez położną zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi.	D.W7	Bieżąca informacja zwrotna, wejściówki na Ćwiczeniach, obserwacja pracy studenta	Test dopasowania, egzamin pisemny
W8	Zna i rozumie zasady opieki nad noworodkiem po porodzie.	D.W8	Bieżąca informacja zwrotna, wejściówki na Ćwiczeniach, obserwacja	Test dopasowania, egzamin pisemny

			pracy studenta	
UMIEJĘTNOŚCI				
U1	Potrafi dokonywać oceny stanu zdrowia kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, płodu, kobiety w okresie połogu i noworodka oraz sytuacji położniczej przy pomocy dostępnych metod i środków, interpretować wyniki badań, wdrażać interwencje położnicze oraz dokonywać ewaluacji opieki położniczej.	D.U1	Obserwacja pracy studenta podczas zajęć, ocena przygotowania oraz aktywności studenta w czasie zajęć, wejściówki na ćwiczeniach	Realizacja zleconego zadania, egzamin pisemny
U2	Potrafi rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu porodu, a w razie konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistów.	D.U2	Obserwacja pracy studenta podczas zajęć, ocena przygotowania oraz aktywności studenta w czasie zajęć, wejściówki na ćwiczeniach	Realizacja zleconego zadania, egzamin pisemny
U3	Potrafi podejmować działania profilaktyczne i w zakresie promocji zdrowia w stosunku do kobiet w okresie okołoporodowym oraz stosować w opiece okołoporodowej zasady wynikające z regulacji prawnych.	D.U3	Obserwacja pracy studenta podczas zajęć, ocena przygotowania oraz aktywności studenta w czasie zajęć, wejściówki na ćwiczeniach	Realizacja zleconego zadania, egzamin pisemny
U4	Potrafi wykorzystywać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody.	D.U4	Obserwacja pracy studenta podczas zajęć, ocena przygotowania oraz aktywności studenta w czasie zajęć, wejściówki na ćwiczeniach	Realizacja zleconego zadania, egzamin pisemny
U5	Potrafi ustalać indywidualny plan porodu, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji.	D.U5	Obserwacja pracy studenta podczas zajęć, ocena przygotowania oraz aktywności studenta w czasie zajęć, wejściówki na ćwiczeniach	Realizacja zleconego zadania, egzamin pisemny

U6	Potrafi rozpoznawać początek porodu i oceniać jego postęp na podstawie badania położniczego zewnętrznego, wewnętrznego i obserwacji zachowania kobiety rodzącej oraz prognozować prawdopodobny przebieg porodu i oceniać możliwości odbycia porodu siłami natury.	D.U6	Obserwacja pracy studenta podczas zajęć, ocena przygotowania oraz aktywności studenta w czasie zajęć, wejściówki na ćwiczeniach	Realizacja zleconego zadania, egzamin pisemny
U7	Potrafi monitorować i oceniać różnymi metodami dobrostan płodu podczas porodu oraz interpretować wyniki tej oceny, w tym wykonywać badanie KTG i interpretować jego wynik oraz rozpoznawać zagrożenia dla płodu wynikające z nieprawidłowego wyniku badania KTG.	D.U7	Obserwacja pracy studenta podczas zajęć, ocena przygotowania oraz aktywności studenta w czasie zajęć, wejściówki na ćwiczeniach	Realizacja zleconego zadania, egzamin pisemny
U8	Potrafi sprawować opiekę położniczą nad kobietą rodzącą w poszczególnych okresach porodu i stosować konieczne procedury zgodne ze standardem opieki okołoporodowej.	D.U8	Obserwacja pracy studenta podczas zajęć, ocena przygotowania oraz aktywności studenta w czasie zajęć, wejściówki na ćwiczeniach	Realizacja zleconego zadania, egzamin pisemny
U9	Potrafi nacinać krocze, rozpoznawać pęknięcie krocza różnego stopnia i szyć krocze nacięte lub pęknięte I stopnia.	D.U9	Obserwacja pracy studenta podczas zajęć, ocena przygotowania oraz aktywności studenta w czasie zajęć, wejściówki na ćwiczeniach	Realizacja zleconego zadania, egzamin pisemny
U10	Potrafi przyjmować poród fizjologiczny i miednicowy.	D.U10	Obserwacja pracy studenta podczas zajęć, ocena przygotowania oraz aktywności studenta w czasie zajęć, wejściówki na ćwiczeniach	Realizacja zleconego zadania, egzamin pisemny
U11	Potrafi wdrażać standardy opieki położniczej w przypadku porodu pacjentki zarażonej wirusem HIV i w innych sytuacjach trudnych wskazanych w standardzie opieki okołoporodowej.	D.U11	Obserwacja pracy studenta podczas zajęć, ocena	Realizacja zleconego zadania, egzamin pisemny

			przygotowania oraz aktywności studenta w czasie zajęć, wejściówki na ćwiczeniach	
U12	Potrafi rozpoznawać stany naglące w przebiegu porodu, w tym łożysko przodujące, łożysko przedwcześnie odklejone, krwotok łożniczy, dystocję barkową oraz wypadnięcie pępowiny i części drobnego płodu, a także postępować zgodnie z rekomendacjami w tym zakresie.	D.U12	Obserwacja pracy studenta podczas zajęć, ocena przygotowania oraz aktywności studenta w czasie zajęć, wejściówki na ćwiczeniach	Realizacja zleconego zadania, egzamin pisemny
U13	Potrafi udzielać pierwszej pomocy położniczej (zabezpieczać dostęp do żyły obwodowej, podawać wlew kroplowy, stosować tlenoterapię, utrzymywać drożność dróg oddechowych, wykonywać czynności resuscytacyjne u pacjentki i noworodka, zabezpieczać ranę krocza lub szyjki macicy, wykonywać ręczne wydobycie łożyska, udzielać pomocy ręcznej w porodzie miednicowym).	D.U13	Obserwacja pracy studenta podczas zajęć, ocena przygotowania oraz aktywności studenta w czasie zajęć, wejściówki na ćwiczeniach	Realizacja zleconego zadania, egzamin pisemny
U14	Potrafi wykonywać zabiegi okołoporodowe u noworodka i oceniać jego stan według obowiązujących skal oceny.	D.U14	Obserwacja pracy studenta podczas zajęć, ocena przygotowania oraz aktywności studenta w czasie zajęć, wejściówki na ćwiczeniach	Realizacja zleconego zadania, egzamin pisemny
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
K1	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta niezależnie od różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatią.	K01	Obserwacja pracy studenta	Ocena 360°, samoocena, przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego
K2	Jest gotów do przestrzegania praw pacjenta.	K02	Obserwacja pracy studenta	Ocena 360°, samoocena, przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego
K3	Jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.	K03	Obserwacja pracy studenta	Ocena 360°, samoocena, przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela

				prowadzącego
K4	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.	K04	Obserwacja pracy studenta	Ocena 360°, samoocena, przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego
K5	Jest gotów do zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	K05	Obserwacja pracy studenta	Ocena 360°, samoocena, przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego
K6	Jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	K06	Obserwacja pracy studenta	Ocena 360°, samoocena, przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego
K7	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K07	Obserwacja pracy studenta	Ocena 360°, samoocena, przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego

METODY WERYFIKACJI OSIĄGNIĘCIA ZAMIERZONYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

* przykłady metod FORMUJĄCYCH

Obserwacja pracy studenta

Test wstępny

Bieżąca informacja zwrotna

Ocena aktywności studenta w czasie zajęć

Obserwacja pracy na ćwiczeniach

Zaliczenie poszczególnych czynności

Zaliczenie każdego ćwiczenia

Kolokwium praktyczne ocena w systemie punktowym

Ocena przygotowania do zajęć

Dyskusja w czasie ćwiczeń

Wejściówki na ćwiczeniach

Sprawdzanie wiedzy w trakcie ćwiczeń

Zaliczenia cząstkowe

Ocena wyciąganych wniosków z eksperymentów

Zaliczenie wstępne

Opis przypadku

Próba pracy

** przykłady metod PODSUMOWUJĄCYCH

metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy:

Egzamin ustny (niestandardyzowany, standardyzowany, tradycyjny, problemowy)

Egzamin pisemny (esej, raport; krótkie strukturyzowane pytania /SSQ/; test wielokrotnego wyboru /MCQ/; test wielokrotnej odpowiedzi /MRQ/; test dopasowania; test T/N; test uzupełniania odpowiedzi)

Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności:

Egzamin praktyczny

Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny /OSCE/

Mini-CEX (mini – clinical examination)

Realizacja zleconego zadania

Projekt, prezentacja

Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych:

Esej refleksyjny

Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela akademickiego

Ocena 360° (opinie nauczycieli, kolegów/koleżanek, pacjentów, innych współpracowników)

Samocena

NAKLAD PRACY STUDENTA (BILANS PUNKTÓW ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta (godz.)
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim (wg planu studiów)	485
Udział w wykładach (wg planu studiów)	20
Udział w seminariach (wg planu studiów)	
Udział w ćwiczeniach (wg planu studiów)	145
Udział w zajęciach praktycznych (wg planu studiów)	320
Udział w konsultacjach związanych z zajęciami	
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	30
Samodzielne przygotowanie do seminariów	
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	10
Samodzielne przygotowanie do zajęć praktycznych	10
Wykonanie projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, itd.	
Obciążenie studenta związane z praktykami zawodowymi (wg planu studiów)	360
Samodzielne przygotowanie się do zaliczeń etapowych	
Samodzielne przygotowanie do egzaminu/zaliczenia końcowego i udział w egzaminie/zaliczeniu końcowym	10
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	Godziny ogółem: 875
Liczba punktów ECTS	31

Forma zajęć	Treści programowe poszczególnych zajęć	Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Liczba godzin
WYKŁADY	I ROK		
	1. Zasady organizacji opieki perinatalnej w Polsce.	W1-W8	2
	2. Badanie podmiotowe i przedmiotowe rodzącej.		2
	3. Monitorowanie stanu matki i płodu podczas ciąży.		2
	4. Fizjologia porodu. Okresy porodu.		2

	5. Alternatywne i farmakologiczne metody łagodzenia bólu porodowego.		2
	II ROK		
	1. Indukcja i stymulacja porodu.	W1-W8	2
	2. Patologia porodu. Istota i postępowanie w wybranych przypadkach (dystocja barkowa, szyjkowa, niewspółmierność porodowa).		2
	3. Patologia III okresu porodu. Wstrząs w okresie okołoporodowym. Zator płynem owodniowym.		2
	4. Poród w ciąży wielopłodowej.		2
	5. Wewnątrzmaciczna zagrażająca zamartwica płodu. Sposób postępowania z noworodkiem w zamartwicy.		2
	I ROK		
ĆWICZENIA	1. Bezpieczne macierzyństwo. Wytyczne WHO i Raport WHO. Macierzyństwo bez ryzyka. Przygotowanie rodzącej do porodu.	U1-U14, K1-K7	3,5
	2. Prowadzenie I okresu porodu w tym : Budowa i ocena miednicy kostnej. Typy miednic fizjologiczne i patologiczne		3,5
	3. Zasady opieki położniczej podczas porodu. Standard opieki położniczej w Polsce .		3,5
	4. Prowadzenie I okresu porodu w tym Kanał rodny – budowa i wymiary – mięśnie kanału rodnego.		3,5
	5. Prowadzenie I okresu porodu w tym: Płód jako przedmiot porodu. Usytuowanie płodu w macicy – podstawowe pojęcia położnicze – położenie, ustawienie, ułożenie.		3,5
	6. Prowadzenie I okresu porodu w tym: Badanie położnicze zewnętrzne: wielkość i kształt brzucha, ocena wysokości dna macicy, chyty Leopolda Ocena wielkości ciąży - ustalenie terminu porodu.		3,5
	7. Prowadzenie I okresu porodu w tym: Badanie położnicze wewnętrzne rodzącej (per vaginam, per rectum) –ocena sytuacji położniczej. Ćwiczenia na fantomie.		3,5
	8. Psychoprofilaktyka porodu.		3,5
	9. Monitorowanie stanu matki i płodu w czasie porodu: Wysłuchanie i ocena tętna płodu. Wykonanie interpretacja i ocena zapisów KTG.		3,5
	10. Obserwacja i pielęgnacja rodzącej w I okresie porodu – zadania położnej.		3,5
	11. Mechanizm porodu w położeniu podłużnym główkowym.		4
	12. II okres porodu w tym : Przygotowanie pacjentki i zestawu narzędzi do porodu.		4
	13. II okres porodu w tym: Technika nacięcia krocza, przygotowanie zestawu narzędzi do szycia krocza i kontroli szyjki macicy.		4

14. II okres porodu w tym: Obserwacja, pielęgnacja i czynności położnej podczas II okresu porodu.		4
15. II okres porodu w tym: Ocena stanu noworodka i postępowanie po porodzie.		4
16. Obserwacja, pielęgnacja i czynności położnej w III okresie porodu.		4
17. IV okres porodu w tym: Obserwacja, pielęgnacja pacjentki i czynności położnej		4
18. IV okres porodu w tym: Ocena sytuacji położniczej pacjentki po porodzie		4
19. Dokumentacja medyczna w obejściu Sali Porodowej.		4
20. Referowanie pacjentki w Sali porodowej, referowanie pacjentki po porodzie.		4
II ROK		
1. Mechanizm prowadzenia porodu w położeniu podłużnym główkowym, ułożeniu potylicowym tylnym.	U1-U14, K1-K7	3,5
2. Porodowe siły wydalające – skurcze porodowe, ocena czynności skurczowej. Inicjacja czynności skurczowej. Zaburzenia czynności skurczowej macicy podczas porodu.		3,5
3. Postępowanie w sytuacjach szczególnego ryzyka – resuscytacja matki i dziecka.		3,5
4. Cięcie cesarskie –przygotowanie pacjentki w trybie planowym.		3,5
5. Cięcie cesarskie – przygotowanie pacjentki w trybie nagłym do zabiegu operacyjnego.		3,5
6. Stan zagrożenia życia rodzącej – stan przedrzucawkowy, rzucawka, HELLP.		3,5
7. Krwotoki w okresie okołoporodowym – przyczyny, rozpoznanie i algorytm postępowania.		3,5
8. Promowanie karmienia naturalnego. Przekazanie położnicy i noworodka na oddział położniczy.		3,5
9. Porody w warunkach pozaszpitalnych.		3,5
10. Zaliczenie zajęć		3,5
III ROK		
1. Mechanizm porodu w ułożeniach odgięciowych główki. Nieprawidłowe wstawianie się główki: nieosiowe wstawianie się główki, wysokie proste stanie główki, niskie poprzeczne stanie główki, nadmierne zwroty główki.	U1-U14, K1-K7	5
2. Położenie miednicowe –przebieg porodu, mechanizm porodowy, odmiany, rozpoznanie.		5
3. Położenie skośne i poprzeczne. Poród bliźniaczy.		5

	4. Poród zabiegowy – poród z użyciem kleszczy położniczych i próżnościągiu położniczego – budowa, wskazania, warunki, technika wykonania zabiegu.		5
	5. Dystocja barkowa. Obróty położnicze – wskazania, warunki, technika wykonania zabiegu. Ręczne wydobycie płodu.		5
	6. Obsoleta. Opieka i pielęgnacja nad rodzącą z ciążą obumarłą. Urazy okołoporodowe płodów i noworodków.		5
	7. Zaliczenie		5
	I ROK		
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE	1. Zapoznanie z organizacją pracy w sali porodowej. Dokumentacja medyczna obowiązująca w oddziale. Metody zbierania informacji o pacjentce.	U1-U14, K1-K7	5
	2. Przyjęcie pacjentki w oddział sali porodowej: <ul style="list-style-type: none"> • wysłuchanie i dokumentowanie czynności serca płodu • pomiar i ocena miednicy kostnej • badanie chwytami Leopolda 		7
	3. Przyjęcie pacjentki w oddział sali porodowej cz. II: <ul style="list-style-type: none"> • badanie wewnętrzne • referowanie badania wewnętrznego 		7
	4. Obserwacja, analiza i ocena stanu ogólnego, psychicznego i położniczego pacjentki w sali porodowej.		7
	5. Przygotowanie pacjentki do obchodu lekarskiego i badania - referowanie pacjentki.		7
	6. Obserwacja i pielęgnacja rodzącej w I okresie porodu: <ul style="list-style-type: none"> • umiejętność komunikowania • wykonanie i interpretacja zapisu KTG • sposoby niwelowania dolegliwości pacjentki związanych ze skurczami, referowanie pacjentki 		7
	7. Obserwacja i pielęgnacja rodzącej w II okresie porodu: <ul style="list-style-type: none"> • kontrola stanu płodu • kontrola stanu ogólnego i psychicznego rodzącej • technika nacięcia krocza • przygotowanie pacjentki i zestawu narzędzi do szycia krocza • asysta do szycia krocza 		7
	8. Obserwacja i prowadzenie III okresu porodu <ul style="list-style-type: none"> • technika prowadzenia III okresu porodu • ocena ilości utraconej krwi 		7

	<ul style="list-style-type: none"> ocena stanu krocza po porodzie – uszkodzenia poporodowe (otarcia, pęknięcia, rozdarcia, nacięcie) 		
	<p>9. Obserwacja i pielęgnacja położnicy w IV okresie porodu:</p> <ul style="list-style-type: none"> referowanie pacjentki po porodzie zabiegi pielęgnacyjne przygotowanie pacjentki do przekazania w oddział położniczy 		7
	<p>10. Postępowanie z noworodkiem po porodzie fizjologicznym, definicja noworodka donoszonego</p> <ul style="list-style-type: none"> zabiegi: odśluzowanie, odpępnienie, ogrzanie, Credego ocena noworodka wg skali Apgar 		7
	<p>11. Zajęcia realizowane w Centrum Symulacji Medycznej: 3 spotkania po 4 godziny = 12 godz.</p> <p>I wejście:</p> <ol style="list-style-type: none"> Przyjęcie pacjentki w oddział sali porodowej <ul style="list-style-type: none"> wysłuchanie i dokumentowanie czynności serca płodu pomiar i ocena miednicy kostnej badanie chwytemi Leopolda Przyjęcie pacjentki w oddział sali porodowej cz. II <ul style="list-style-type: none"> badanie wewnętrzne referowanie badania wewnętrznego Obserwacja i pielęgnacja rodzącej w I okresie porodu. <ul style="list-style-type: none"> umiejętność komunikowania wykonanie i interpretacja zapisu KTG sposoby niwelowania dolegliwości pacjentki związanych ze skurczami, referowanie pacjentki <p>II wejście:</p> <ol style="list-style-type: none"> Obserwacja i pielęgnacja rodzącej w II okresie porodu <ul style="list-style-type: none"> kontrola stanu płodu kontrola stanu ogólnego i psychicznego rodzącej technika nacięcia krocza przygotowanie pacjentki i zestawu narzędzi do szycia krocza, asysta do szycia krocza Postępowanie z noworodkiem po porodzie fizjologicznym, definicja noworodka donoszonego <ul style="list-style-type: none"> zabiegi: odśluzowanie, odpępnienie, ogrzanie, Credego ocena noworodka wg skali Apgar <p>III wejście:</p>		12

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obserwacja i prowadzenie III okresu porodu <ul style="list-style-type: none"> • technika prowadzenia III okresu porodu • ocena ilości utraconej krwi • ocena stanu krocza po porodzie – uszkodzenia poporodowe (otarcia, pęknięcia, rozdarcia, nacięcia) 2. Obserwacja i pielęgnacja położnicy w IV okresie porodu. <ul style="list-style-type: none"> • referowanie pacjentki po porodzie • zabiegi pielęgnacyjne • przygotowanie pacjentki do przekazania w oddział położniczy 		
II ROK			
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obowiązki położnej odcinkowej, zabiegowej, starszej. Przyjęcie stanowiska pracy oraz zapoznanie z metodami opieki nad rodzącą. 2. Doskonalenie czynności położnej związanych z przyjęciem pacjentki na salę porodową. 3. Proces pielęgnacyjny pacjentki w oparciu o ocenę stanu położniczego - ciężarna, rodząca. 4. Przygotowanie pacjentki do obchodu lekarskiego. Uczestnictwo w badaniach. 5. Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych. Przygotowanie pacjentek do badań diagnostycznych wykonywanych w sali porodowej (KTG, amnioskopia, amniocenteza, USG, OC-test). 6. Analgezja i anestezja porodu - zadania położnej. 7. Opieka i pielęgnacja pacjentki z PROM. 8. Opieka nad pacjentką z PIH. 9. Zagrożące pęknięcie mięśnia macicy. Postępowanie położnej. 10. Stymulacja porodu - wskazania, przeciwwskazania, zadania położnej. Indukcja porodu - wskazania, przeciwwskazania, zadania położnej. 11. Przygotowanie pacjentki do cięcia cesarskiego. 12. Postępowanie z noworodkiem po porodzie fizjologicznym. 13. Postępowanie z noworodkiem urodzonym w zamartwicy. Punkt cucenia noworodka. 14. Postępowanie położnej w stosunku do rodzącej z nieprawidłową budową miednicy kostnej oraz w przypadku wystąpienia niewspółmierności porodowej. 15. Przekazanie położnicy i noworodka do oddziału położniczo – noworodkowego. 	U1-U14, K1-K7	104
	16. Zajęcia praktyczne realizowane w Centrum Symulacji Medycznej:		16

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przyjęcie pacjentki ciężarnej/ rodzącej na Blok Porodowy. 2. Przyjęcie i opieka nad rodzącą fizjologicznie w ułożeniu potylicowym przednim/potylicowym tylnym. 3. Poród w ciąży wielopłodowej. 4. Opieka nad rodzącą ze stanem przedrzucawkowym/rzucawką. 5. Stymulacja i indukcja porodu - przygotowanie, obserwacja pacjentki i czynności położnej. 6. Przygotowanie pacjentki do cięcia cesarskiego w trybie planowym/nagłym. 7. Postępowanie położnej w przypadku wystąpienia krwotoku okołoporodowego. 8. Resuscytacja ciężarnej/rodzącej i noworodka. 9. Promowanie karmienia naturalnego po porodzie w Oddziale Bloku porodowego. 10. Przekazanie położnicy i noworodka do oddziału położniczo – noworodkowego. 		
III ROK			
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powtórzenie wiadomości z zakresu fizjologii i patologii ciąży. 2. Prowadzenie porodu w przypadku pacjentki z NIC. 3. Prowadzenie porodu w przypadku pacjentki z cukrzycą. 4. Prowadzenie porodu u rodzącej z wadą serca i wzroku. 5. Postępowanie w przypadku łożyska przedwcześnie odklejającego się prawidłowo usadowionego, łożyska przoduującego. 6. Postępowanie z pacjentką w przypadku rozpoznania położenia podłużnego główkowego płodu, z przoduującymi i wypadającymi częściami drobnymi. 7. Postępowanie z pacjentką w przypadku wystąpienia wstrząsu poporodowego. 8. Pielęgnowanie pacjentki z ciążą mnogą i z wielowodziem. 9. Postępowanie z pacjentką w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego położenia, ułożenia płodu. 10. Ciąża przenoszona/po terminie - postępowanie z pacjentką. 11. Prowadzenie porodu w położeniu podłużnym miednicowym. 12. Postępowanie położnej w przypadku porodu przedwczesnego. 13. Postępowanie położnej w przypadku koagulopatii położniczych. 14. Postępowanie w sytuacjach łożyska niekompletnego i nieodklejania się łożyska. 15. Postępowanie położnej i prowadzenie porodu u pacjentki z rozpoznaną ciążą obumarłą. 	U1-U14, K1-K7	104

	<p>16. Zajęcia praktyczne realizowane w Centrum Symulacji Medycznej</p> <p>A. Prowadzenie porodu w położeniu podłużnym miednicowym zupełnym/niezupełnym</p> <p>B. Postępowanie w przypadku nieprawidłowego wstawiania się główki/w ułożeniach odgięciowych główki.</p> <p>C. Postępowanie w przypadku niewspółmierności porodowej/obrotu położnicze.</p>		16
PRAKTYKI ZAWODOWE	II ROK		
	<p>1. Sprzęt i aparatura medyczna w Sali porodowej. Zastosowanie w diagnostyce i terapii.</p> <p>2. Biofizyczne metody monitorowania stanu płodu-ocena kardiokograficzna, testy tokograficzne (NST, OCT).</p> <p>3. Biofizyczne metody monitorowania stanu płodu-ocena ultrasonograficzna stanu płodu.</p> <p>4. Postępowanie z noworodkiem urodzonym w zamartwicy.</p> <p>5. Psychoprofilaktyka porodowa-zastosowanie wobec rodzącej.</p> <p>6. Metody łagodzenia bólu porodowego z uwzględnieniem preferencji rodzącej.</p> <p>7. Udogodnienia i pozycje porodowe w zależności od okresu porodu i preferencji rodzącej.</p> <p>8. Monitorowanie stanu ogólnego i położniczego rodzącej w I okresie porodu.</p> <p>9. Monitorowanie stanu ogólnego i położniczego rodzącej w II okresie porodu.</p> <p>10. Monitorowanie stanu ogólnego i położniczego rodzącej w III okresie porodu.</p> <p>11. Monitorowanie stanu ogólnego i położniczego rodzącej w IV okresie porodu.</p> <p>12. Cięcie cesarskie-specyfika przygotowania pacjentki wg aktualnego stanu ogólnego i położniczego.</p> <p>13. Stymulacja czynności skurczowej mięśnia macicy. Indukcja porodu. Wskazania, przeciwwskazania, zadania położnej.</p> <p>14. Rodząca z nieprawidłową budową miednicy kostnej, niewspółmiernością porodową – postępowanie położnej.</p> <p>15. Specyfika prowadzenia porodu w ciąży bliźniaczej/wielopłodowe.</p>	U1-U14, K1-K7	120
	III ROK		
	<p>1. Przyjęcie pacjentki w oddział Sali porodowej</p> <p>2. Wysłuchanie tętna słuchawką położniczą i/lub KTG oraz monitoring stały</p>	U1-U14, K1-K7	240

lub okresowy płodu.

3. Prowadzenie dokumentacji pacjentki - partogram, historia rozwoju noworodka, formularz zgłoszenia do USC, karta gorączkowa, książka porodów.
4. Badanie chwytami Leopolda.
5. Pomiar miednicy kostnej miednicomierzem.
6. Ocena stanu ogólnego, położniczego i psychicznego pacjentki- rozmowa, wywiad, aktywne słuchanie, zebranie wywiadu położniczego i ginekologicznego.
7. Przygotowanie pacjentki, stolika, zestawu do nacięcia i/lub szycia krocza
8. Nacięcie krocza, asysta i/lub szycie krocza.
9. Samodzielne prowadzenie II okresu porodu.
10. Przyjęcie porodu fizjologicznego.
11. Samodzielne prowadzenie III okresu porodu.
12. Samodzielne prowadzenie IV okresu porodu.
13. Przekazanie położnicy do oddziału położniczego – referowanie.
14. Przekazanie noworodka do oddziału noworodkowego.
15. Przygotowanie pacjentki do cięcia cesarskiego.
16. Uczestnictwo w porodzie zabiegowym w przypadku porodu miednicowego.
17. Asysta do cięcia cesarskiego.
18. Asysta do porodu przy użyciu kleszczy.
19. Asysta do porodu z użyciem próżnościągu położniczego.
20. Asysta do resuscytacji noworodka urodzonego w zamartwicy.
21. Opieka i pielęgnacja rodzącej w przypadku powikłań III okresu porodu.
22. Opieka i pielęgnacja rodzącej/położnicy przy powikłaniu IV okresu porodu.
23. Opieka i pielęgnacja pacjentki w przypadku zakłóceń czynności skurczowej mięśnia macicy.
24. Prowadzenie porodu w przypadku rodzącej z cukrzycą.
25. Prowadzenie porodu u pacjentki z otyłością.
26. Prowadzenie porodu w przypadku schorzeń układu oddechowego- gruźlica, zapalenie płuc, oskrzeli, inne.
27. Prowadzenie porodu w sytuacji stwierdzenia licznych niepowodzeń położniczych (niepłodności-pierwotna, wtórna; poronienia nawykowe).
28. Prowadzenie porodu u pacjentki z rozpoznany wewnątrzmacicznym obumarciem płodu.
29. Prowadzenie porodu mnogiego.

<p>LITERATURA PODSTAWOWA (3-5 pozycji)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Iwanowicz-Palus G., Bień A. (red.): Techniki położnicze i prowadzenie porodu. PZWL, Warszawa 2022. 2. Bręborowicz G.H. (red.): Położnictwo. Tom 1. Fiziologia ciąży. PZWL, Warszawa 2018. 3. Bręborowicz G.H. (red.): Położnictwo. Tom 2. Medycyna matczyno- płodowa. PZWL, Warszawa 2018. 4. Bręborowicz G.H. (red.): Położnictwo. Tom 3. Operacje w położnictwie. PZWL, Warszawa 2018. 5. Bręborowicz G.H. (red.): Położnictwo. Tom 4. Diagnostyka biofizyczna i biochemiczna w medycynie perinatalnej. PZWL, Warszawa 2018. 6. Dudenhausen J.W., Pschyrembel W.: Położnictwo praktyczne i operacje położnicze. PZWL, Warszawa 2014. 7. Troszyński M.: Położnictwo: ćwiczenia. PZWL, Warszawa 2017. 8. Bręborowicz G.H.: Położnictwo i ginekologia. Tom I i II. PZWL, Warszawa 2018. 9. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej (Dz.U. 2018 poz. 1756). 10. Iwanowicz-Palus G.: Stany nagłe w okresie okołoporodowym. PZWL, Warszawa 2008. 11. Gauge S., Henderson C.: KTG. Seria To Proste. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2007.
<p>LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA (3-5 pozycji)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bręborowicz G.H. (red.): Kardiotokografia. Ośrodek Wydawnictw Naukowych, Poznań 2009. 2. Chapman V., Charles C.: Prowadzenie porodu. PZWL, Warszawa 2011. 3. Bręborowicz G.H.: Sytuacje kliniczne w położnictwie. PZWL, Warszawa 2016. 4. Baston H., Hall J.: Podstawy położnictwa. Poród. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2011. 5. Bręborowicz G.H.: Położnictwo: podręcznik dla położnych i pielęgniarek. PZWL, Warszawa 2018. 6. Iwanowicz-Palus G. (red.): Alternatywne metody opieki okołoporodowej. PZWL, Warszawa 2012.
<p>WARUNKI UZYSKANIA ZALICZENIA ZAJĘĆ (ZGODNIE Z REGULAMINEM PRZEDMIOTU/JEDNOSTKI)</p>	
<p>Sposób zaliczenia zajęć</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pozytywna ocena z ćwiczeń (niezaliczenie skutkuje możliwością dwukrotnej poprawy) • Końcowa ocena z ćwiczeń stanowi średnią arytmetyczną. • Egzamin końcowy z przedmiotu (pisemny) - test składający się z 30 pytań, jednokrotnego wyboru. Czas trwania egzaminu - 30 minut. Egzamin praktyczny OSCE. Niezaliczenie skutkuje możliwością dwukrotnej poprawy. • Ocena uzyskana z zajęć praktycznych na Sali Porodowej
<p>Zasady zaliczania nieobecności</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nieobecności na zajęciach wymagają usprawiedliwienia poprzez przedstawienie wiarygodnego dokumentu (np. zaświadczenie lekarskie). • Zaświadczenie potwierdzające usprawiedliwioną nieobecność na zajęciach musi być dostarczone do Sekretariatu Zakładu do 7 dni od zakończenia okresu zwolnienia. Dokumenty dostarczone po upływie powyższego okresu nie będą honorowane. • Jeśli liczba nieobecności usprawiedliwionych przekracza 20% wszystkich zajęć z przedmiotu student nie otrzymuje zaliczenia przedmiotu. • W przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej student nie otrzymuje zaliczenia. • W przypadku sytuacji losowej student ustala z prowadzącym warunki odpracowania i zaliczenia zajęć, na których nie był obecny.
<p>Możliwości i formy wyrównywania</p>	<p>W przypadku nieobecności usprawiedliwionych, sytuacji losowych wymagane jest zaliczenie wykładów (praca pisemna związana</p>

zaległości	z tematyką wykładu, na którym student był nieobecny) u osoby prowadzącej oraz odpracowanie ćwiczeń/zajęć praktycznych w tym samym semestrze w terminie ustalonym przez prowadzącego (w czasie realizacji zajęć przez asystenta).
Zasady dopuszczenia do egzaminu/zaliczenia	100% frekwencja na wykładach, ćwiczeniach, zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych z przedmiotu. Pozytywne zaliczenie wszystkich wejściówek z ćwiczeń i zajęć praktycznych (dopuszczalna jest jedna poprawa w przypadku oceny negatywnej z wejściówki, termin poprawy ustala asystent po zakończeniu wszystkich ćwiczeń, zajęć praktycznych)* * negatywny wynik poprawy wejściówki skutkuje uzyskaniem oceny niedostatecznej z ćwiczeń, co uniemożliwia przystąpienie do egzaminu teoretycznego

KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z ZAJĘĆ ZAKOŃCZONYCH EGZAMINEM
(opisowe, procentowe, punktowe, inne....)

Ocena końcowa z przedmiotu będzie wyliczona przy pomocy średniej ważonej (według wzoru).

Procentowe składowe do wyliczenia oceny końcowej:

- ocena z egzaminu końcowego 50%
- ocena z ćwiczeń 20%
- ocena z zajęć praktycznych 20%
- ocena z egzaminu OSCE 10 %

Egzamin praktyczny typu OSCE w Centrum Symulacji Medycznych

Student obowiązany jest przygotować się wg checklisty do zaliczenia 3 stacji egzaminacyjnych:

- Badanie chwydami Leopolda
- Wykonanie zapisu KTG
- Badanie wewnętrzne (*per vaginam*) rodzącej

Kryteria oceny umiejętności praktycznych

Normy							
Sposób wykonania czynności Kryterium ogólne	Punkty	Zasady	Sprawność	Skuteczność	Samodzielność	Komunikowanie się z pacjentem	Postawa
	2	Przestrzega zasad, właściwa technika i kolejność wykonania czynności	Czynności wykonuje pewnie, energicznie	Postępowanie uwzględnia sytuację pacjentki, osiąga cel	Działania wykonuje całkowicie samodzielnie	Poprawne, samodzielne, skuteczny dobór treści	Potrafi krytycznie ocenić i analizować swoje postępowanie, współpracuje z zespołem terapeutycznym, pełna identyfikacja z rolą zawodową

	1	Przestrzega zasad po ukierunkowaniu	Czynności wykonuje mało pewnie, po krótkim zastanowieniu	Nie zawsze uwzględni sytuację zdrowotną pacjenta, osiąga cel po ukierunkowaniu	Wymaga przypomnienia i ukierunkowania w niektórych działaniach	Wymaga naprowadzenia, ukierunkowania w wyborze treści	Ma trudności w krytycznej ocenie i analizie swojego postępowania, we współpracy z zespołem terapeutycznym oraz w identyfikacji z rolą zawodową
	0	Nie przestrzega zasad, chaotycznie wykonuje działania	Czynności wykonuje niepewnie, bardzo wolno	Nie bierze pod uwagę indywidualnej sytuacji pacjenta, nie osiąga celu	Wymaga stałego naprowadzania i przypominania w każdym działaniu	Nie potrafi utrzymać kontaktu werbalnego z pacjentką	Nie potrafi krytycznie ocenić i analizować swojego postępowania, nie współpracuje z zespołem terapeutycznym, nie identyfikuje się z rolą zawodową

* Opracowano w Katedrze Rozwoju Pielęgniarstwa WPINoZ AM w Lublinie, Modyfikacja za Ciechaniewicz W.: Kształtowanie umiejętności praktycznych słuchaczy szkół pielęgniarskich CKPPIP Warszawa

Punktacja/oceny: **12-11 pkt. – bardzo dobra,**   **10-8 pkt. – dobra,**   **7-6 pkt. – dostateczna,**   **5-0 pkt. – niedostateczna**

KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z ZAJĘĆ ZAKOŃCZONYCH EGZAMINEM
(opisowe, procentowe, **punktowe**, inne....)

na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
18-20	21-23	24-26	27-28	29-30
Data opracowania sylabusu: 14.10.2023			Sylabus opracował(a): dr Marta Zahor, dr Anna Sienkiewicz	